

Slut med antidiplomati?

6. juli 2024 (EIRNS) – “Orbán-effekten” ramte verden i denne uge. De handlinger, som lederen af en nation, Ungarns premierminister Viktor Orbán, foretog, da han fløj til Kiev for at diskutere fred med Ukraines præsident Zelenskyj og derefter til Moskva for at gøre det samme med Ruslands præsident Putin, satte i skarp relief, at der ikke har været noget diplomati i Vesten i årevis. Bortset fra hvad der blev og ikke blev opnået med det samme, som Orbán sagde det: “Der er mange skridt, der skal tages for at komme tættere på afslutningen af krigen. Men vi har taget det vigtigste skridt – vi har etableret kontakt... Jeg har afsluttet mine samtaler i Moskva med præsident Putin. Mit mål var at åbne kanalerne for direkte kommunikation og starte en dialog om den korteste vej til fred. Missionen er fuldført! Fortsættes på mandag...”

Det står ikke klart, hvad Orbán har planlagt for mandag, men i går, samme fredag den 5. juli, som han fløj til Moskva og mødtes med Putin i 2,5 timer, optrådte han også i det anerkendte amerikanske tidsskrift Newsweek i en lang kronik med titlen “The Point of NATO Is Peace, Not Endless War”. Bortset fra en statsmandslignende forståelse af historien kritiserede han NATO for dets hykleri og sagde, at “i dag er dagsordenen i stedet for fred at forfølge krig; i stedet for forsvar er det angreb. Alt dette er i modstrid med NATO’s grundlæggende værdier... I dag er der stadig flere stemmer i NATO, der taler for nødvendigheden – eller endog uundgåeligheden – af en militær konfrontation med verdens andre geopolitiske magtcentre. Denne opfattelse af uundgåelig konfrontation fungerer som en selvopfyldende profeti. Jo mere NATO’s ledere tror, at en konflikt er uundgåelig, jo større bliver deres rolle i at fremskynde den... NATO opfylder sit formål, når det vinder fred, ikke krig. Hvis det vælger konflikt i stedet for samarbejde og krig i stedet for fred, begår det selvmord.”

I går erklærede Slovakiets premierminister Robert Fico i sin første offentlige tale, siden han blev skudt flere gange den 15. maj i et attentat, at hvis hans helbred havde tilladt det, ville han have sluttet sig til Orbán på besøget i Moskva. Mod krigsmagernes hyl, der var rasende over Orbáns diplomatiske handling, svarede Fico: "Der er ikke nok, jeg gentager, ikke nok fredsforhandlinger, fredsinitiativer." Det er kun omkring syv uger siden, at Fico næsten mistede livet, fordi han nægtede at deltage i krigshysteriet.

I nabolandet Bulgarien erklærede premierminister Dimitar Glavchev fra overgangsregeringen, at han i næste uge vil tilbyde NATO Bulgariens tjenester i forbindelse med mægling i konflikten mellem Rusland og Ukraine. Og den 4. juli vendte Tyrkiets præsident Recep Tayyip Erdoğan – som havde mæglet i de vellykkede russisk-ukrainske forhandlinger i 2022, indtil Storbritanniens Boris Johnson kom anstigende til Kiev for at afbryde dem – tilbage fra SCO's statsledermøde i Astana og gav et lidenskabeligt tilsagn om at forny diplomatiet: "Denne kamp gavner hverken Rusland eller Ukraine. De eneste vindere af krigen er dødens og blodets købmænd. Jeg vil gerne tro på, at spændingerne nu kan mindskes, og at der kan skabes grundlag for fred. Vi er klar til at gøre vores del, som vi har gjort indtil i dag, for at skabe og beskytte det grundlag."

"Orbán-effekten" er på ét niveau blot én stemme, der siger det indlysende, at blodsudgydelserne og det atomare opgør ikke har nogen ende uden diplomati, og andre, der indser, hvad der har manglet på dagsordenen i Vesten. Orbán begyndte selv ugen, da Ungarn overtog det seks måneder lange roterende formandskab for EU-Rådet og indtog en position med mere ceremoni end officiel magt. Og de tre ovennævnte ledere er fra Centraleuropa, ikke fra Tyskland, Frankrig eller Italien. Og selv om Orbán måske er mere moden, velovervejet og kultiveret end den amerikanske præsidentkandidat Donald Trump, har han nogle lignende svagheder med risiko for at blive fanget i at forsvare israelsk folkemord eller give indvandrere skylden for

alle Ungarns problemer. Men i de blindes land er den enøjede konge. Og i denne uge har den enøjede måske åbnet et par øjne for, hvor unaturlig og farlig den seneste periode med anti-diplomati har været i Vesten.

Foto: Viktor Orbán Facebook page